Från gymnasium i Italien till svenskt universitet

Hur kan en elev som går i italienskt eller internationellt gymnasium bli behörig till svenskt universitet eller svensk högskola?

Vägledning för familjer • Uppdaterad 9 november 2026

Det viktigaste först

En avslutad italiensk eller internationell gymnasieexamen kan ge grundläggande behörighet till svenska universitet. Därutöver måste eleven kunna styrka rätt nivå i svenska, engelska och matematik samt eventuella särskilda ämneskrav. TISUS, formella betyg, prövning och behörighetsgivande universitetskurser är olika vägar att styrka svenska; Sofia Distans från årskurs 6 är ett tidigare förberedande komplement – inte i sig högskolebehörighet. [U1–U3, U11]

1. Översikt över vägarna

Väg	Kan ge språkbehörighet?	När är den mest relevant?
TISUS	Ja – Svenska	God svenska, ingen formell svensk merit
Svenska nivå 3 / SVA nivå 3	Ja – Svenska	Läsa gymnasialt ämne med betyg
Prövning i svenska nivå 3	Ja – Svenska	Kunskaperna finns redan, betyg saknas
Hermods Distansgymnasium	Ja, om rätt nivå slutförs	Utlandssvenska gymnasieelever i målgruppen
Behörighetsgivande svenskakurs vid högskola	Ja – om kursen uttryckligen ger det	Efter utländsk examen
Komvux eller folkhögskola	Ja, med rätt betyg eller intyg	Komplettering i Sverige
IB med Swedish A / EB med svenska L1	Ja, med rätt examen/betyg	Elever som redan går internationellt gymnasium
Engelskspråkig utbildning i Sverige	Svenska kan vara obehövlig	Utbildningen har inget svenskt språkkrav

2. Vad menas med grundläggande och särskild behörighet?

Grundläggande behörighet är minimikraven för studier på grundnivå. För en elev med utländsk gymnasieutbildning krävs normalt en fullständig universitetsförberedande gymnasieexamen, tillräckliga kunskaper i svenska och engelska samt matematik minst motsvarande Matematik nivå 1a/1b/1c. Den utländska utbildningen ska vara avsedd att ge tillträde till högre utbildning i utbildningslandet. [U1]

Särskild behörighet är de extra ämneskrav som gäller för just den sökta utbildningen, exempelvis ytterligare matematik för tekniska eller ekonomiska utbildningar eller naturvetenskapliga ämnen för medicinska utbildningar.

Behörighet betyder inte garanterad antagning: därefter sker urval efter betyg, högskoleprov eller andra urvalsgrunder. [U1, U16]

Vad gäller just italienska gymnasiebetyg?

För Italien anger Antagning.se normalt handlingarna Pagelle Scolastiche anni 3, 4 e 5 tillsammans med avslutande Diploma di superamento dell'esame di Stato conclusivo del corso di studio di istruzione secondaria superiore / Diploma di Maturità. Handlingar ska skickas på originalspråket och i officiell översättning till svenska eller engelska, om inte dokumenten redan är på ett av de språk som godtas utan översättning. [U2]

Antagning.se anger att vissa italienska språkstudier ger behörighet i engelska, exempelvis engelska som första främmande språk på Linguistico från 2015 eller vissa äldre utökade engelskkurser på Maturità Linguistica/Classica. Detta gäller inte automatiskt alla italienska skolor. Om eleven saknar engelska kan internationellt godkända test (t.ex. IELTS Academic, TOEFL eller vissa Cambridge-examina) vara aktuella. [U2, U4]

3. Väg A: TISUS – direktprov i svenska

TISUS är ett språkprov som kan ersätta kravet på betyg i Svenska nivå 3 eller Svenska som andraspråk nivå 3 vid högskoleantagning. Det kräver inget särskilt kursdeltagande och är därför särskilt intressant för elever som talar svenska hemma och redan läser och skriver svenska på avancerad nivå. Ett godkänt TISUS ersätter däremot inte gymnasieexamen, engelska, matematik eller särskilda ämneskrav. [U3, U17]

Skolföreningens befintliga TISUS-sammanfattning är infogad i sin helhet sist i detta dokument som bilaga (sid 9-12). Bilagan innehåller tidsbundna uppgifter från 2026. Kontrollera alltid kommande provtillfällen och praktiska anvisningar hos Stockholms universitet. [U17] Länkar till dessa hemsidor finns i bilagan till TISUS-provet (sid 9-12).

4. Väg B: Sofia Distans från årskurs 6 – tidig förberedelse tillsammans med Svenska skolan i Rom

Namn och funktion

SOFIA DISTANS erbjuder svensk grundskoleundervisning från årskurs 6 för barn som bor utomlands. Sofia Distans är inte ett gymnasium och utfärdar inte betyg i Svenska nivå 3. Den kan däremot vara ett långsiktigt komplement till Svenska Skolföreningens undervisning och en förberedelse för gymnasiestudier och senare universitetsstudier. [U11, U12]

Varför börja redan i årskurs 6?

En elev som går italiensk eller internationell skola får vardagssvenska och social förankring genom hemmet och Svenska Skolföreningen i Rom. Från motsvarande årskurs 6 kan Sofia Distans lägga till ett systematiskt skriftligt spår enligt svensk läroplan: läsning av längre texter, olika texttyper, grammatik, referat och argumentation. Denna färdighetsträning är relevant även för elever som senare tänker ta TISUS eller läsa Svenska nivå 3 på gymnasiet. Detta är ett pedagogiskt resonemang; Sofia Distans garanterar inte att eleven klarar TISUS. [U11]

Upplägg, studieinsats och betyg

Sofia Distans erbjuder svenska/svenska som andraspråk i årskurserna 6–9, som enstaka ämnen eller inom heltidsstudier. Skolan anger cirka fem timmar per vecka för svenska/sva i årskurs 6 och tre timmar för årskurs 7–9. Elever kan ha en vuxen handledare i Rom, ofta en förälder, som hjälper till med planering och struktur. Betyg i

årskurs 9 kan underlätta en senare ansökan till svenskt gymnasium; det räcker däremot inte som svenskkvalifikation för universitet. [U11, U12]

Vem kan studera och vad kostar det?

Enligt Sofia Distans ska familjen bo varaktigt utomlands under minst en hel termin, minst en vårdnadshavare vara svensk medborgare och svenska vara ett aktivt hemspråk. En handledare på plats krävs. Läsåret 2026/2027 anges avgiften för enbart svenska/sva till 1 450 kronor per läsår vid statsbidrag enligt § 3 respektive 5 700 kronor vid bidrag enligt § 33. Läs mer om bidragsvillkoren och ansökan på Sofia Distans webbplats. [U12, U13]

Förslag: kombinera med undervisningen i Rom

En praktisk kombination är att eleven deltar i Svenska Skolföreningens undervisning, kulturaktiviteter och språkliga gemenskap, samtidigt som familjen självständigt ansvarar för planerade uppgifter och bedömning hos Sofia Distans. Skolföreningen kan informera familjerna om möjligheten, men det behöver inte innebära att den tar över handledning eller bedömningsansvar för Sofia Distans kurser.

5. Väg C: Hermods Distansgymnasium

Vad erbjuder Hermods?

Hermods Distansgymnasium bedriver gymnasial distansundervisning för utlandssvenska ungdomar inom fem högskoleförberedande program: naturvetenskap, samhällsvetenskap, ekonomi, teknik och humaniora. Därutöver finns över 150 enstaka kurser/ämnesnivåer. En elev kan därför undersöka om det är lämpligare att läsa en hel svensk gymnasieutbildning eller komplettera sin italienska eller internationella utbildning med just de svenska ämnesnivåer som behövs. [U7]

Vilka familjer omfattas?

Hermods anger att målgruppen är ungdomar som vistas utomlands med anledning av att minst en förälder arbetar utomlands. Detta är en faktisk antagningsbegränsning: en ungdom som bor stadigvarande i Rom av andra skäl kan inte förutsätta att Hermods tar emot eleven. För enstaka ämnesnivåer ska eleven kunna styrka allmän gymnasiebehörighet; för nya elever i årskurs 1 ska grundskolans slutbetyg lämnas in. Det kan behövas en individuell plan när eleven samtidigt studerar i italienskt gymnasium. [U7, U8]

Det går att läsa enskilda svenska kurser på Hermods

En elev som går på ett italienskt eller internationellt gymnasium kan läsa **endast svenska på gymnasienivå via Hermods Distansgymnasium** och få ett svenskt gymnasiebetyg i ämnet. Eleven behöver alltså inte läsa ett helt svenskt gymnasieprogram genom Hermods, utan kan kombinera sin ordinarie gymnasieutbildning utomlands med svenska som ett enstaka ämne. Detta kan vara ett särskilt relevant alternativ för elever som planerar att söka till svensk högskola eller universitet och behöver komplettera sin utbildning med svensk gymnasiekompetens i svenska. Hermods Distansgymnasium riktar sig till ungdomar som vistas utomlands och omfattas av reglerna för svensk utlandsundervisning, vilket innebär att behörighetsvillkoren behöver kontrolleras i det enskilda fallet.

Vilka kurser behövs för behörighet i svenska?

Det ordinarie språkkravet till universitetsstudier är godkänt betyg i Svenska nivå 3 eller Svenska som andraspråk nivå 3 (alternativt äldre Svenska 3/SVA 3). En familj som vill använda Hermods behöver därför fråga om exakt vilka nivåer eleven ska läsa, förkunskaper, möjligheten att läsa enstaka nivåer och hur betyg utfärdas. Det räcker inte med att läsa en valfri svenskakurs eller en kurs under nivån 3. [U3, U7]

Hur fungerar studierna?

Undervisningen är digital, med material i en lärplattform som är tillgänglig dygnet runt. Enligt Hermods är undervisningen inte schemalagd; eleven lägger upp sin arbetstid själv och får kontakt med lärare och mentor enligt överenskommelse. Hermods uppger också att utvecklingssamtal hålls varje termin. Distansstudierna kräver självdisciplin och bör planeras realistiskt tillsammans med den ordinarie italienska skolan. [U9]

Hur ansöker man?

1. Kontakta Hermods Distansgymnasium för att kontrollera att eleven tillhör målgruppen och vilken ämnesnivå som faktiskt erbjuds.
2. Välj program eller enskilda nivåer och skicka in ansökan via Hermods anmälningssida.
3. Bifoga slutbetyg från grundskola/handling som styrker gymnasiebehörighet och eventuella tidigare gymnasiebetyg och studieplan.
4. Lämna underlag för eventuellt statsbidrag samt fakturaadress enligt anvisningarna.
5. Begär en skriftlig studieplan som tydligt visar hur eleven ska nå Svenska nivå 3 eller önskad examen. [U7–U10]

Avgifter och statsbidrag (läsåret 2026/2027)

Hermods anger 35 826 kronor per läsår för heltidsstudier (17 913 kronor per termin), 4 102 kronor för svenska/sva och 4 601 kronor för andra enskilda ämnen/kurser. Avgifterna är årsvisa uppgifter och kan ändras. Statsbidrag kan sökas under vissa villkor knutna till vårdnadshavarens utlandstjänstgöring och andra föreskrivna grunder; Hermods hjälper till med ansökningsförfarandet. [U8, U10]

Fördelar och begränsningar jämfört med TISUS

Hermods passar den som vill utveckla sin svenska med strukturerade uppgifter och successiva betyg, eller som behöver fler svenska gymnasieämnen. TISUS kan vara mer direkt om eleven redan har erforderliga språkkunskaper. Hermods kräver mer studietid, uppfyllda antagningsvillkor och kan medföra kostnad. Om eleven läser ett helt svenskt högskoleförberedande program och tar gymnasieexamen kan den examen ge grundläggande behörighet enligt svenska regler, men särskilda ämneskrav måste ändå kontrolleras. [U3, U7–U10]

6. Väg D: prövning i Svenska nivå 3 / SVA nivå 3

Prövning innebär att en svensk gymnasieskola bedömer elevens kunskaper i hela ämnesnivån och därefter sätter betyg. Den som inte är elev i svensk gymnasieskola har rätt att genomgå prövning i nivåer som får finnas på nationella program, men endast vid en skolenhet som erbjuder utbildning i det ämnet på den aktuella nivån. Enligt Skolverket är det möjligt att pröva på en högre nivå även utan tidigare betyg på lägre nivåer. [U14]

Detta är en potentiellt snabb väg för en elev från Rom som redan har mycket hög skriftlig och muntlig svenska. Familjen måste själv ordna med skolan när prövningen erbjuds och hur den genomförs; en digital prövning från Italien kan inte förutsättas. Till skillnad från TISUS ger en godkänd prövning ett betyg i den aktuella gymnasiala ämnesnivån. [U3, U14]

7. Väg E: behörighetsgivande kurs i svenska vid universitet

Antagning.se godtar godkänt resultat på behörighetsgivande utbildning i svenska vid universitet eller högskola som alternativ till TISUS. Det är viktigt att kontrollera kursens uttryckliga behörighetsverkan – en vanlig språkkurs vid universitet är inte automatiskt behörighetsgivande. Förkunskapskrav, kurslängd, studietakt och möjlighet till

distans varierar. För elever som efter italiensk gymnasieexamen flyttar till Sverige kan detta vara ett alternativ som samtidigt utvecklar studiefärdigheter på svenska. [U3]

8. Väg F: Komvux, prövning inom komvux och folkhögskola

Efter avslutat gymnasium kan vissa elever komplettera med Svenska nivå 3, Engelska nivå 2, matematik eller särskilda ämnen genom kommunal vuxenutbildning (Komvux). Behörighet till komvux beror bland annat på bosättning, ålder och tidigare utbildning; vanligen börjar rättigheten från andra kalenderhalvåret det år man fyller 20, men yngre med avslutad motsvarande gymnasieutbildning kan i vissa fall antas. Kommunen avgör i det enskilda fallet. Det är inte en allmänt tillgänglig distanslösning från Rom. [U1, U3]

Vid svensk folkhögskola kan intyg om behörighet till högskolestudier uppfylla språkkravet om Svenska nivå 3/SVA nivå 3 ingår. Folkhögskolan kan också ge ett bredare behörighetsunderlag, men kräver normalt mer omfattande studier än enbart ett språkprov. [U3]

9. Väg G: International Baccalaureate (IB)

För IB-diplom från 2021 och senare anger Antagning.se att svenska motsvarande gymnasial nivå 3 kan styrkas genom Language and Literature A eller Literature A på Higher Level eller Standard Level i svenska (även vissa danska/norska motsvarigheter), med minst betyg 4. Fullständigt IB-diplom och övriga behörighetskrav måste fortfarande uppfyllas. Ett ämnescertifikat utan fullt diplom ger inte ensamt grundläggande behörighet. [U5]

Detta gör ämnesvalet viktigt redan när eleven börjar IB: en elev som vill studera på svenska i Sverige bör kontrollera att just Swedish A i godkänd form erbjuds och att eleven kan få ett officiellt betyg. Om IB-skolan saknar Swedish A kan eleven i stället planera TISUS eller annan komplettering. [U5]

10. Väg H: European Baccalaureate (EB) och andra internationella examina

En fullständig European Baccalaureate kan ligga till grund för grundläggande behörighet. Antagning.se anger att svenska som språk 1 (L1) styrker språkkravet i svenska och engelska som L1/L2 kan styrka engelska. Andra språkprofiler behöver komplettering, exempelvis genom TISUS. [U6]

Även andra internationella examina, exempelvis brittiska A-levels, amerikanskt high school-diplom med tillhörande meriter och andra nationella examina, kan bedömas enligt särskilda lands- och examensregler. Familjen ska då använda Antagning.se:s anvisningar för exakt utbildningsland och examen. Svenska som hemspråk räcker inte som formell dokumentation. [U3, U16]

11. Väg I: nordiska betyg, reell kompetens och utbildningar på engelska

Nordiska språkmeriter

Vissa gymnasiebetyg eller särskilda prov från framför allt nordiska utbildningssystem kan styrka svenska enligt Antagning.se:s landsspecifika regler. Detta är bara relevant när eleven faktiskt har de efterfrågade meriterna, inte enbart för att eleven är svensk eller talar svenska hemma. [U3]

Reell kompetens och individuell prövning

Den som saknar ett formellt behörighetsdokument kan i vissa fall ansöka om bedömning av reell kompetens, där samlade kunskaper från studier och erfarenheter vägs in. För en elev med ordinarie gymnasieexamen är detta normalt en reservväg, inte ett lika förutsägbart substitut för TISUS eller betyg i Svenska nivå 3. [U15]

Program på engelska i Sverige

Det finns utbildningar i Sverige där undervisningsspråket är engelska och där särskild dispens eller undantag från svenska kan förekomma för sökande med utländsk gymnasieexamen. Sökanden behöver då inte nödvändigtvis visa svenska för den aktuella utbildningen, men måste uppfylla övriga krav. Läs antagningsinformationen för just programmet; undantag från svenska gäller inte generellt för alla utbildningar. [U1, U16]

12. Andra nödvändiga kompletteringar: engelska, matematik och särskilda ämnen

Engelska

Om italienskt eller internationellt gymnasium inte ger behörighet i engelska kan en elev komplettera med Engelska nivå 2/Engelska 6 eller ett erkänt språktest. Antagning.se anger exempelvis IELTS Academic med minst 6,5 totalt och ingen del under 5,5 för grundläggande behörighet i engelska. Reglerna för TOEFL har ändrats för testtagning från januari 2026; kontrollera alltid aktuella gränser direkt. [U2, U4]

Matematik och särskild behörighet

Grundläggande matematik är minst motsvarande Matematik nivå 1. Ett universitet kan därutöver kräva högre matematik, fysik, kemi, biologi, moderna språk eller andra ämnen. Först efter att en familj valt konkreta program kan den avgöra om italienska betyg räcker, om prövning/komplettering behövs, eller om ett basår kan vara relevant. Ett basår kan förbereda för särskild behörighet men ska inte förutsättas ersätta ett saknat grundläggande språkkrav. [U1, U16]

13. Hur går själva ansökan till?

1. Välj önskat universitet och utbildningsprogram på Antagning.se; skriv ned såväl grundläggande som särskilda behörighetskrav.
2. Identifiera elevens examen: italiensk Maturità, IB, European Baccalaureate eller annan examen. Följ rätt landssida.
3. Kontrollera svenska, engelska och matematik var för sig och välj vägen till dokumenterad behörighet.
4. Samla officiella examenshandlingar, årskursbetyg och översättningar enligt instruktioner.
5. Ansök i tid på Antagning.se; följ sista ansöknings- och kompletteringsdag för just den omgången.
6. Vid oklarheter: be Antagningsservice eller det aktuella universitetet om skriftligt besked före anmälan. [U1, U2, U16]

14. Tre elevexempel

Exempel 1: italiensk gymnasieelev, stark hemsvenska, vill läsa ekonomi i Sverige

Eleven siktar på italiensk Maturità, kontrollerar engelska och matematik samt eventuella högre matematikkrav för det valda ekonomiprogrammet. Om den akademiska svenskan redan är god kan eleven välja TISUS eller prövning i Svenska nivå 3; annars kan en strukturerad kurs vara lämpligare. [U1–U4]

Exempel 2: 12-åring som tänker stanna i Rom tills gymnasiet är klart

Familjen kan fortsätta med Svenska Skolföreningens verksamhet och från årskurs 6 överväga Sofia Distans för läsning och skrivande med svensk läroplan. Efter italiensk gymnasieexamen krävs fortfarande formell svenska på gymnasial nivå (eller TISUS) inför universitet i Sverige. [U3, U11, U12]

Exempel 3: 16-åring vid internationell IB-skola

Familjen bör redan vid ämnesvalet undersöka Swedish A Language and Literature eller Literature A, nivå HL/SL, och sikta på minst betyget 4. Då kan eleven uppfylla språkkravet i svenska genom ordinarie examen i stället för ett senare särskilt prov. [U5]

15. Beslutsstöd för familjen

Elevens situation	Vanligt första alternativ att kontrollera
Årskurs 6–9, svenska hemma	Sofia Distans som komplement till Svenska Skolföreningen
Italienskt gymnasium, mycket stark svenska	TISUS eller prövning i Svenska nivå 3
Italienskt gymnasium, vill ha löpande undervisning	Hermods, om eleven tillhör målgruppen; annars kurs efter examen
IB-skola, ämnesval ännu möjligt	Swedish A (HL/SL) med godkänt diplom och rätt betyg
EB-skola, svenska L1 är möjligt	Välj/behåll svenska L1 om det passar utbildningsplanen
Flyttar till Sverige efter examen	Behörighetsgivande högskolekurs, Komvux eller annan komplettering
Vill läsa på engelska	Undersök programspecifika undantag från svenska

16. Checklista före universitetsansökan

- Har eleven en fullständig gymnasieexamen som ger tillträde till högre utbildning?
- Finns rätt officiella betyg och eventuella översättningar?
- Är svenska formellt styrkt genom TISUS, Svenska/SVA nivå 3, IB/EB eller annan godkänd merit?
- Uppfylls engelska och grundläggande matematik?
- Uppfylls eventuella särskilda ämneskrav till det önskade programmet?
- Har eleven planerat provdatum, kursdatum och kompletteringsfrist så att behörigheten hinner registreras?
- Har familjen kontrollerat antagningsvillkor, avgifter och statsbidrag innan den anmäler till distansstudier?

Källor och officiella webbadresser

Källorna är kontrollerade i november 2026. Datum, avgifter, utbildningsutbud och lokala rutiner kan ändras. Webbadresserna skrivs ut för att underlätta utskrift och vidare användning.

U1 Antagning.se – Utländsk gymnasieutbildning: grundläggande och särskild behörighet
https://www.antagning.se/sv/betyg-och-behorighet/utlandsk-gymnasieutbildning/det-har-behover-du-ha/matte-svenska-engelska/

U2 Antagning.se – Utländska gymnasiebetyg från Italien
https://www.antagning.se/sv/betyg-och-behorighet/utlandsk-gymnasieutbildning/vilka-dokument-ska-in/gymnasiedokument-fran-ditt-utbildningsland/italien/

U3 Antagning.se – Behörighet i svenska
https://antagning.se/sv/betyg-och-behorighet/utlandsk-gymnasieutbildning/det-har-behover-du-ha/behorighet-i-svenska/

U4 Antagning.se – Behörighet i engelska
https://antagning.se/sv/betyg-och-behorighet/utlandsk-gymnasieutbildning/det-har-behover-du-ha/behorighet-i-engelska/

U5 Antagning.se – IB-diplom från 2021 och senare
https://www.antagning.se/sv/betyg-och-behorighet/international-baccalaureate/ib-examen-2021-och-framat/grundlaggande-behorighet/

U6 Antagning.se – European Baccalaureate
https://antagning.se/sv/betyg-och-behorighet/utlandsk-gymnasieutbildning/vilka-dokument-ska-in/gymnasiedokument-fran-ditt-utbildningsland/European-Baccalaureate/

U7 Hermods Distansgymnasium – Program och kurser
https://hermods.se/distansgymnasium/

U8 Hermods – Anmälan och avgifter 2026/2027
https://hermods.se/distansgymnasium/anmalan/

U9 Hermods – Så fungerar distansstudierna
https://hermods.se/distansgymnasium/hur-gar-det-till/

U10 Hermods – Statsbidrag för familjer utomlands
https://hermods.se/distansgymnasium/statsbidrag/

U11 Sofia Distans – Årskurs 6–9, svenska och SVA
https://sofiadistans.stockholm.se/svenska-och-svenska-som-andrasprak/index.html

U12 Sofia Distans – Målgrupp och ansökningsvillkor
https://sofiadistans.stockholm.se/vilka-kan-studera/

U13 Sofia Distans – Avgifter
https://sofiadistans.stockholm.se/studieavgifter-och-statsbidrag/

U14 Skolverket – Prövning
https://www.skolverket.se/styrning-och-ansvar/regler-och-ansvar/ansvar-i-skolfragor/provning-for-betyg

U15 Antagning.se – Reell kompetens
https://www.antagning.se/sv/betyg-och-behorighet/reell-kompetens/

U16 Antagning.se – Högskoleutbildning från utländska meriter
https://antagning.se/sv/betyg-och-behorighet/utlandsk-gymnasieutbildning/

U17 Stockholms universitet – TISUS
https://www.su.se/enheter/tisus---test-i-svenska-for-universitets--och-hogskolestudier

Bilaga – TISUS: sammanfattning och vägledning (befintligt dokument)

Om bilagan

Följande text återges oförändrad från Svenska Skolföreningens befintliga Word-dokument ”TISUS-sammanfattning-uppdaterad.docx”, daterat 5 maj 2026. Texten innehåller vissa tidsbundna uppgifter om 2026 och ska därför läsas tillsammans med aktuell information på Stockholms universitets TISUS-sidor.

TISUS
Sammanfattning och vägledning

Svenska skolföreningen i Rom

Uppdaterad 5 maj 2026

TISUS står för Test i svenska för universitets- och högskolestudier. Det är ett behörighetsgivande prov för personer med utländsk gymnasieutbildning som vill studera vid universitet eller högskola i Sverige men saknar ett betyg i svenska som ger formell behörighet. Ett godkänt TISUS erkänns av svenska lärosäten som ett intyg på att den sökande har tillräckliga kunskaper i svenska för akademiska studier.

1. Vad är syftet med provet?

Syftet med TISUS är att bedöma om en person har tillräckligt god svenska för att kunna följa undervisning på universitet eller högskola i Sverige. Provet testar därför inte bara vardagsspråk, utan förmågan att läsa relativt avancerade texter, skriva en sammanhängande resonerande text och delta i muntliga samtal på en nivå som fungerar i akademiska sammanhang.

2. Vad ska TISUS ersätta?

TISUS fungerar som ett alternativ till ett godkänt betyg i Svenska 3 eller Svenska som andraspråk 3, som annars är det vanliga behörighetskravet i svenska för högskolestudier i Sverige

3. Hur ofta kan man skriva provet?

TISUS anordnas normalt två gånger per år: en gång på våren och en gång på hösten. Stockholms universitet anger att provet ges i maj och i oktober/november. För 2026 är de ordinarie proven i Sverige planerade till 5–6 maj 2026 och 20–21 oktober 2026.

4. Vad innehåller provet?

TISUS består av tre delprov: läsförståelse, skriftlig färdighet och muntlig färdighet. Alla tre delproven måste vara godkända för att hela provet ska bli godkänt.

5. Var hittar man gamla prov?

Gamla prov och övningsmaterial finns på de officiella TISUS-sidorna hos Stockholms universitet. Under rubriken ”Om Tisus” finns exempelprov för läsförståelse, skriftlig färdighet samt muntlig färdighet (både för prov i Sverige och i utlandet). För skrivdelen finns även en kommenterad exempeltext. Det bästa sättet att öva är att gå igenom dessa exempelprov i lugn och ro och sedan träna under tidspress.

6. Provets tre delar

- Läsförståelse: Delprovet i läsförståelse tar 75 minuter och består av två delar. Den första delen omfattar fem texter med tillhörande uppgifter. Den andra delen prövar sökläsning och informationssökning i en längre text. Här bedöms bland annat om du kan uppfatta huvudtankar, detaljer, samband och argumentation. Inga hjälpmedel är tillåtna.
- Skriftlig färdighet: Det skriftliga delprovet tar 2 timmar och 30 minuter. Du ska skriva en sammanhängande, saklig och resonerande text på ungefär 400 ord utifrån ett givet tema av allmänt intresse. Texten ska normalt ha rubrik, inledning, en utvecklad resonerande del och en avslutning. En svensk-svensk ordbok är tillåten, men inte synonymordbok eller tvåspråkigt lexikon.
- Muntlig färdighet: Det muntliga delprovet prövar om du kan uttrycka dig tydligt, resonera, motivera ståndpunkter och delta i ett samtal på svenska. I Sverige består delprovet av ett resonerande samtal och en individuell uppgift. Det resonerande samtalet tar cirka 20 minuter och den individuella uppgiften omfattar kort gemensam förberedelsetid och ungefär 2 minuters taltid per deltagare. Total provtid är ungefär 30 minuter inklusive instruktioner.

7. Kulturell anknytning

Eftersom skrivdelen och de muntliga momenten ofta berör allmänna ämnen är det också en fördel att känna till svensk kultur, historia och samhällsliv. Det gör det lättare att förstå texter, följa resonemang och formulera egna tankar på svenska.

8. Annat viktigt att känna till

- TISUS är ett färdighetstest och inte ett kursprov. Det finns därför ingen särskild litteraturlista eller fast kursplan som måste läsas in.
- Kunskapsnivån motsvarar Svenska 3 eller Svenska som andraspråk 3 på gymnasienivå när det gäller behörighet för högskolestudier.
- För att bli godkänd på hela TISUS måste du vara godkänd på samtliga tre delprov.
- Om du bara blir underkänd på ett delprov får du göra ett restprov i just den delen. Restprovet måste göras inom ett år från det första provtillfället, alltså vid något av de två följande ordinarie provtillfällena.
- Om två eller tre delprov är underkända måste hela provet göras om.
- Bedömningen tar cirka fem veckor och resultaten skickas normalt ut före Antagningens sista kompletteringsdag.
- Ett godkänt TISUS har ingen sista giltighetsdag utan fungerar som ett betyg.
- TISUS är inte formellt kopplat till GERS/CEFR-skalan. Ett godkänt resultat är därför inte ett officiellt intyg på till exempel B2 eller C1.
- Andelen godkända brukar enligt Stockholms universitet ligga omkring 50 procent, vilket visar att provet är relativt krävande.
- Den vanligaste anpassningen för personer med dyslexi eller varaktig funktionsnedsättning är 50 procent förlängd skrivtid.
- Våren 2026 genomförs det skriftliga delprovet digitalt i Malmö, Stockholm och Uppsala som en del av övergången till digitalt skrivprov.

9. Rekommendationer

Det är klokt att börja förbereda sig i god tid inför TISUS. För många är detta en längre process, särskilt om målet är att kunna läsa, skriva, resonera och samtala på svenska i akademiska miljöer. Den som redan vet att målet är att bo eller studera i Sverige har mycket att vinna på att lägga upp en långsiktig plan.

Bra sätt att förbereda sig är till exempel att:

- läsa svenska böcker, både skönlitteratur och sakprosa
- lyssna på poddar på svenska om samhälle, kultur, historia och aktuella frågor. Spotify erbjuder många olika sådana poddar
- titta på svenska filmer och tv-program och sedan samtala om innehållet
- följa svenska nyheter regelbundet i både skriftlig och muntlig form. Till exempel genom att läsa Svenska Dagbladet/Dagens Nyheter/Aftonbladet/Expressen och titta på Rapport/Aktuellt eller andra nyheter genom SvtPlay eller Tv4Play
- öva på att skriva sammanhängande och resonerande texter på svenska. Detta kan till exempel göras genom att skriva dagbok på svenska
- prata svenska så mycket som möjligt i vardagen
- arbeta aktivt med exempelprov från Stockholms universitets TISUS-sidor

10. Alternativ till TISUS för dig som vill studera i Sverige

För den som vill studera i Sverige men inte vill eller kan skriva TISUS finns andra vägar till behörighet i svenska. TISUS är ofta den snabbaste vägen för den som redan har en hög nivå i svenska men saknar formell behörighet. Det är ett behörighetsgivande test i svenska för universitets- och högskolestudier och är särskilt avsett för personer med utländsk gymnasieutbildning som planerar att söka akademiska studier i Sverige men saknar betyg i svenska.

Ett alternativ är att läsa eller pröva i Svenska 3 eller Svenska som andraspråk 3, exempelvis via Komvux. För den som har utländsk gymnasieutbildning är detta den nivå som normalt krävs för behörighet i svenska till svenska universitet och högskolor.

Ett annat alternativ är att läsa en behörighetsgivande kurs i svenska som främmande språk vid ett svenskt universitet eller en svensk högskola. Sådana kurser kan i vissa fall ge samma behörighet i svenska som TISUS, men kursutbud, antagningskrav och studietakt varierar mellan olika lärosäten.

För elever som flyttar till Sverige och ännu inte har tillräckliga grundkunskaper i svenska kan SFI, svenska för invandrare, vara ett första steg. SFI ska dock inte ses som ett direkt alternativ till TISUS för universitetsbehörighet, utan snarare som början på en längre utbildningsväg som därefter kan fortsätta med svenska som andraspråk på grundläggande och gymnasial nivå, till exempel via Komvux.

För vissa elever kan även folkhögskola vara ett alternativ. Folkhögskolestudier kan ge grundläggande behörighet, men då behöver eleven uppfylla både folkhögskolans omfattningskrav och innehållskrav, där svenska eller svenska som andraspråk på nivå 3 ingår.

11. Kurs i svenska för utländska gymnasieelever

Svenska skolföreningen i Rom erbjuder en kurs i svenska för utländska gymnasieelever. Kursen bör främst ses som motsvarande en begränsad svensk gymnasiekurs i svenska som andraspråk och inte som en kurs som uteslutande syftar till att förbereda eleverna inför TISUS-provet.

Kursen ges online och leds av en legitimerad lärare i svenska, med huvudsaklig anställning vid ett svenskt gymnasium. Undervisningen fokuserar på svensk grammatik, skriftlig framställning och mer avancerade språkliga aspekter av svenskan.

Kursen förutsätter att eleven redan har goda grundläggande kunskaper i svenska och är motiverad att arbeta självständigt mellan lektionerna. Målet är att stärka elevens grammatiska säkerhet, skriftliga förmåga och

förståelse av mer avancerade svenska texter. Kursen kan därför vara relevant för elever som på sikt vill studera i Sverige, men den ska inte betraktas som en renodlad förberedelsekurs inför TISUS-provet.

Svenska skolföreningen i Rom har två starka önskemål: dels att elever som går kursen i största möjliga utsträckning deltar aktivt i onlinelektionerna, dels att de är beredda att lägga ner tid på självständigt arbete utanför lektionstid när detta krävs.

12. Statistik

Svenska skolföreningen i Rom planerar att i framtiden följa upp och sammanställa statistik. Följande uppgifter är särskilt relevanta att samla in:

- hur många som deltar i kursen i svenska för utländska gymnasieelever
- hur ofta deltagarna medverkar i onlinelektionerna
- hur många ungdomar i Svenska skolföreningen i Rom som anmäler sig till och skriver TISUS
- hur många som blir godkända på respektive delprov
- hur många som blir helt godkända på hela provet

Denna typ av statistik kan ge ett värdefullt underlag för planering, uppföljning och utveckling av verksamheten. Den kan också göra det lättare att ge realistiska råd till framtida deltagare.

13. Officiella källor

Sammanfattningen ovan bygger främst på information från Stockholms universitet, som ansvarar för TISUS. Följande sidor är särskilt användbara för den som vill läsa mer eller hitta exempelprov:

- https://www.su.se/enheter/tisus---test-i-svenska-for-universitets--och-hogskolestudier
- https://www.su.se/enheter/tisus---test-i-svenska-for-universitets--och-hogskolestudier/om-tisus
- https://www.su.se/enheter/tisus---test-i-svenska-for-universitets--och-hogskolestudier/om-tisus/faq-tisus---vanliga-fragor
- https://www.su.se/enheter/tisus---test-i-svenska-for-universitets--och-hogskolestudier/om-tisus/lasforstaelse
- https://www.su.se/enheter/tisus---test-i-svenska-for-universitets--och-hogskolestudier/om-tisus/skriftlig-fardighet
- https://www.su.se/enheter/tisus---test-i-svenska-for-universitets--och-hogskolestudier/om-tisus/muntlig-fardighet-sverige
- https://www.su.se/enheter/tisus---test-i-svenska-for-universitets--och-hogskolestudier/om-tisus/muntlig-fardighet-utland
- https://www.su.se/enheter/tisus---test-i-svenska-for-universitets--och-hogskolestudier/om-tisus/provorter-tisus-sverige
- https://www.su.se/download/18.2b7477cb199a332c2a82b18/1759933552576/Delprov%201.%20L%C3%A4sf%C3%B6rst%C3%A5else%20Tisus%20exempel%20p%C3%A5%20uppgifter.Delprov%201%20L%C3%A4sf%C3%B6rst%C3%A5else%20Tisus%20exempel%20p%C3%A5%20uppgifter.pdf

14. Avslutande kommentar

TISUS är ett tydligt men krävande behörighetsprov. Den som förbereder sig systematiskt, tränar på alla tre delproven och bygger upp en vana att läsa, skriva, lyssna och tala svenska på en hög nivå har betydligt bättre förutsättningar att lyckas.

Denna version av dokumentet har språkligt bearbetats och uppdaterats med utgångspunkt i officiell information från Stockholms universitet och TISUS-sidorna.